

Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Karlovy Vary, nábřeží Jana Palacha 20

nábřeží Jana Palacha 20, 360 01 Karlovy Vary

Identifikátor školy: 600 067 211

Termín konání inspekce: 7. – 11. března 2005

Čj.:	e1-1018/05-5180
Signatura:	ke2cy128

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Karlovy Vary, nábřeží Jana Palacha 20 je úplnou základní školou, jejím zřizovatelem je Město Karlovy Vary, Moskevská 21, 361 20 Karlovy Vary. Samostatným právním subjektem je od 1. ledna 1993. Škola sdružuje základní školu, školní družinu a školní jídelnu.

Na obou stupních probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96 -2 včetně změn a doplňků k 1. září 2004. V rámci vzdělávacího programu Základní škola je v některých třídách od 3. – 9. ročníku realizováno rozšířené vyučování jazyků a v 6. – 8. ročníku rozšířené vyučování informatiky a výpočetní techniky. Výuka v těchto třídách je organizována podle modelových učebních plánů vzdělávacího programu Základní škola čj. 16333/96-22-21 pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků a čj. 16845/2001-22 pro třídy s rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky.

V současné době škola vzdělává v jedenácti třídách prvního stupně a v osmi třídách druhého stupně celkem 420 žáků. V provozu jsou tři oddělení školní družiny, ve kterých je zapsáno celkem 95 žáků.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- Personální podmínky a materiálně-technické podmínky v základní škole a školní družině.
- Průběh a výsledky vzdělávání v základní škole na prvním stupni (kromě předmětů tělesná výchova a německý jazyk) a na druhém stupni v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, občanská výchova, rodinná výchova, matematika, informatika a výpočetní technika, chemie, fyzika, přírodopis, zeměpis, hudební výchova a výtvarná výchova.
- Tematické zjišťování – Přijímací zkoušky na střední školy.
- Tematické zjišťování – Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Na prvním stupni vyučuje celkem sedmnáct vyučujících. Devět má odbornou kvalifikaci pro výuku na tomto stupni základní školy, čtyři vyučující jsou kvalifikovaní pro výuku na druhém stupni a čtyři vyučující jsou nekvalifikovaní. Jedna z nich v současné době studuje na pedagogické fakultě studijní program zaměřený na přípravu učitelů prvního stupně základní školy.

Na zajištění provozu školní družiny se podílejí tři vychovatelky, všechny splňují podmínky odborné kvalifikace.

Výuku na druhém stupni zajišťuje celkem 24 vyučujících, včetně ředitele školy. Sedmnáct vyučujících získalo odbornou kvalifikaci pro výuku na druhém stupni základní školy, čtyři mají odbornou kvalifikaci pro výuku pouze na prvním stupni základní školy. Tři vyučující jsou nekvalifikovaní, dva z nich získali vysokoškolské bakalářské vzdělání nepedagogického směru. Výuka všech předmětů je zajišťována zcela nebo alespoň částečně vyučujícími s požadovanou odbornou kvalifikací. Pouze předmět hudební výchova je vyučován učitelkou, která nemá požadovanou odbornou kvalifikaci, je však absolventkou konzervatoře a s výukou žáků na druhém stupni má dlouholeté zkušenosti. Z hlediska personálního zajištění rozšířeného vyučování jazyků (anglický jazyk, německý jazyk) a informatiky a výpočetní techniky jsou vytvořeny velmi dobré podmínky pro výuku anglického jazyka, a to zejména na druhém stupni, kde ve třídách s rozšířeným vyučováním tohoto předmětu vyučují pouze

aprobovaní učitelé. Méně příznivá personální situace je naopak v německém jazyce, kde ze čtyř vyučujících, které se podílejí na výuce předmětu ve třídách s rozšířeným vyučováním jazyků, má pouze jedna aprobaci pro daný jazyk. Výuku předmětu informatika a výpočetní technika zajišťují dva vyučující; jeden má odbornou kvalifikaci pro výuku na druhém stupni i aprobaci pro vyučovaný předmět, druhý požadovanou odbornou kvalifikaci nemá. Tento vyučující absolvoval vzdělávací akce v dané oblasti a v současné době studuje na pedagogické fakultě studijní program pedagogika a správní činnost.

Při přidělování úvazků vedení školy v maximální míře využilo odbornou kvalifikaci vyučujících. U vyučujících bez požadované kvalifikace bylo přihlédnuto k jejich pedagogickým zkušenostem, osobním dispozicím a vztahu k vyučovaným předmětům. Z tohoto hlediska jsou personální obsazení jednotlivých předmětů a skladba úvazků vyučujících efektivní.

Organizační struktura školy s jasně a účelně vymezenými vztahy a kompetencemi pro vedoucí pracovníky i ostatní pedagogické a správní zaměstnance umožňuje účinné řízení školy. Informovanost pracovníků školy je zajišťována při osobním každodenním kontaktu, prostřednictvím provozních porad a vývěsek, využívána je také vnitřní počítačová síť (intranet). Vytvořený informační systém je funkční, informace jsou pracovníkům školy poskytovány včas a v potřebné míře.

Poradními orgány ředitele školy jsou pedagogická rada a metodické složky. Pedagogická rada se zabývá zejména záležitostmi týkající se vzdělávací činnosti školy a řediteli poskytuje potřebnou zpětnou vazbu. Činnost metodických složek je orientována více na organizační a materiální stránku výuky, méně na její odbornou a metodickou stránku, což se částečně negativně projevilo ve výuce některých předmětů.

Ředitel školy upřednostňuje demokratický způsob vedení učitelů, ve škole se snaží vytvářet prostředí pro iniciativní a tvořivou práci. Učitelé mají prostor k uplatnění svých návrhů a podnětů.

Kontrolní a hospitační činnost, na které se podílejí ředitel školy a jeho zástupkyně, je prováděna plánovitě a systematicky. V oblasti pedagogické je zaměřena na sledování kvality výuky, na dodržování učebních osnov a na vedení povinné dokumentace. Z kontrol a hospitací jsou vyvozovány jasně formulované závěry. V případě potřeby jsou přijímána nápravná opatření, jejichž plnění je kontrolováno.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je realizováno v souladu s potřebami a cíli školy. Preferováno je vzdělávání v oblasti počítačové gramotnosti a cizích jazyků. Vedení školy podporuje rovněž účast vyučujících na vzdělávacích akcích zaměřených na osvojování nových metod a forem výuky.

Vedení školy průběžně sleduje a hodnotí práci pedagogických pracovníků. Hodnocení je prováděno na základě kritérií, která jsou učitelům známa. Vytvořený systém hodnocení je vedením školy účelně využíván a přispívá k pozitivní motivaci vyučujících v jejich pedagogické práci.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Škola sídlí ve starší čtyřpodlažní budově, která se nachází v centru města. Vzhledem k počtu žáků i vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu je zde vytvořeno potřebné prostorové zázemí. Kromě kmenových učeben je pro výuku k dispozici šest jazykových učeben, dvě počítačové učebny, odborné učebny přírodopisu, chemie a fyziky, hudební výchovy, výtvarné výchovy, dvě menší tělocvičny a cvičná kuchyňka. Prostory školy jsou

udržované, učebny i chodby působí příjemným estetickým dojmem. Přesto je celkový dojem částečně negativně ovlivněn nepříznivým technickým stavem budovy (špatná fasáda, známky po zatékání do některých částí budovy aj.)

Učebny prvního i druhého stupně jsou prostorné, funkčně zařízené zčásti novým a zčásti starším školním nábytkem. Na prvním stupni jsou učebny vybaveny různorodými učebními pomůckami a obrazovým materiálem, v některých z nich je k dispozici klavír a audiovizuální technika. Esteticky příjemné prostředí v učebnách dotvářejí vystavené výtvarné práce a další výrobky žáků.

Výuka na druhém stupni probíhá v kmenových nebo odborných učebnách. Některé kmenové i odborné učebny jsou propojeny s kabinety vyučujících, což umožňuje snadnou a rychlou dostupnost potřebných učebních pomůcek. Ve většině kmenových učeben, z nichž část je svým vybavením a výzdobou přizpůsobena výuce jednotlivých předmětů, je vytvořeno podnětné pracovní prostředí. V odborných učebnách jsou k dispozici pro výuku potřebné učební pomůcky, v některých z nich je stabilně instalována didaktická technika. Pro vyučované předměty poskytují odborné učebny dobré prostorové i materiální zázemí.

Škola je velmi dobře vybavena výpočetní a audiovizuální technikou. Ve dvou počítačových učebnách je k dispozici celkem 26 žákovských pracovišť, všechna jsou propojená v síti a připojená na internet. Počítače jsou umístěny také v některých učebnách, kabinetech a ve sborovně. Pro potřeby výuky slouží také notebooky, dataprojektory, meotary, televizory, videorekordéry a CD přehrávače. Programové vybavení školy umožňuje využití výpočetní techniky nejen v předmětu informatika a výpočetní technika, ale i ve výuce jiných předmětů. Po dohodě s vyučujícími mohou žáci využívat počítače i v době mimo vyučování. V rámci pilotního projektu „Využití ICT ke studiu cizích jazyků a k přípravě žáků na dětské Cambridžské jazykové zkoušky“ je pravidelně využívána výpočetní technika také v nepovinném předmětu anglický jazyk ve 2. třídách a v rámci kroužku anglického jazyka pro žáky 3., 4. a 5. ročníků.

Pro většinu předmětů jsou žáci vybaveni ucelenými řadami učebnic, v některých předmětech i pracovními sešity, které vyučující doplňují různými pomůckami, obrazovým materiálem a pracovními listy. Vyučující mají k dispozici dostatečné množství tabelárních, obrazových a jiných pomůcek. Materiální podmínky umožňují efektivní realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

Vedení školy průběžně sleduje a kontroluje stav a využití materiálního zázemí. V případě zjištění nedostatků jsou přijímána konkrétní opatření k jejich odstranění.

Školní družina má k dispozici tři třídy umístěné v budově školy. Prostředí tříd je pro činnost žáků podnětné, funkční a působí pěkným estetickým dojmem. Pro různé sportovní aktivity a další zájmovou činnost může školní družina využívat tělocvičny, učebnu hudební výchovy a počítačové učebny.

Veřejností jsou využívány zejména obě tělocvičny a obě počítačové učebny. Ve škole je zřízeno školicí středisko, v rámci kterého je organizováno vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti počítačové gramotnosti.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je realizováno v souladu s hlavními vzdělávacími záměry školy a s ohledem na plánované sloučení školy se Základní školou Karlovy Vary, Libušina 31.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Ve škole je vyučováno podle vzdělávacího programu Základní škola. Ve třídách s rozšířeným vyučováním jazyků a rozšířeným vyučováním informatiky a výpočetní techniky je realizována výuka podle příslušných modelových učebních plánů vzdělávacího programu Základní škola. Učební plán školy je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem i s reálnou výukou. Úpravy v učebním plánu školy byly provedeny s ohledem na podmínky a záměry školy. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou dodržovány.

Kontrolovaná dokumentace základní školy i školní družiny průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Kontrolu v oblasti naplňování učebních dokumentů provádí v rámci kontrolní a hospitační činnosti ředitel školy spolu se zástupkyní. V případě zjištění nedostatků jsou přijímána nápravná opatření, jejichž plnění je následně kontrolováno.

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s právními předpisy, psychohygienické zásady jsou respektovány. Školní řád obsahuje předepsaná ustanovení. K plynulému provozu školy přispívají dobře zpracovaný provozní řád školy i provozní řády odborných učeben, tělocvičen a dalších školních pracovišť.

Péče o žáky se specifickými poruchami učení a chování je koordinována výchovnou poradkyní, ta vede příslušnou dokumentaci, poskytuje vyučujícím potřebné informace, s třídními učiteli a s učiteli jednotlivých předmětů projednává metody a formy práce i způsoby hodnocení těchto žáků. Při řešení vzdělávacích a výchovných problémů žáků spolupracuje také s pedagogicko- psychologickou poradnou a s rodiči.

Talantovým žákům škola nabízí od třetího ročníku rozšířené vyučování jazyků.

Činnost školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů vychází z Minimálního preventivního programu, který obsahuje hlavní úkoly, vymezuje okruhy působení a aktivity pro dané oblasti. Mezi nejčastěji využívané formy prevence sociálně patologických jevů patří besedy, zapojení žáků druhého stupně do peer programů, pravidelné zadávání a následné vyhodnocování dotazníků (např. šikana, drogy) či zařazování vybraných témat do výuky občanské a rodinné výchovy. Potřebné informace jsou žákům poskytovány i prostřednictvím nástěnek umístěných v prostorách školy.

Informovanost rodičů o chování a prospěchu žáků je zajišťována prostřednictvím žákovských knížek a plánovaných třídních schůzek. Rodiče mohou využít také pravidelných konzultačních hodin jednotlivých vyučujících. O výchovných opatřeních či o neprospěchu žáka jsou rodiče žáků prokazatelně informováni. Informační systém směrem k rodičům žáků je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

První stupeň (kromě výuky cizích jazyků a tělesné výchovy)

Sledovány byly předměty naukového i výchovného charakteru. Výuka anglického jazyka je posuzována společně s druhým stupněm. Sledována byla výuka u jedenácti učitelek. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů na prvním stupni je souhrnné.

Při plánování vzdělávacích cílů je učivo zařazováno v návaznosti na předcházející témata. Vzdělávací cíle, které si učitelky stanovily, byly vhodné a přiměřené aktuálnímu stavu třídy. Vyučování probíhalo v podnětných, funkčně uspořádaných učebnách. Žáci pracovali většinou

s učebnicemi a pracovními sešity, ale také s dalšími pomůckami připravenými učitelkami. Didaktická technika nebyla využita v žádné navštívené hodině. Vhodně a účelně byly využívány tabule s přehledně předepsanými texty.

Řízení výuky bylo plynulé, organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Vyučovací čas byl ve většině navštívených hodin využit efektivně. Průběh hodin byl účelně členěn vhodným používáním různých metod a forem práce. Většina hodin byla obsahově pestrá, často byly zařazovány učební činnosti přispívající k aktivnímu zapojení žáků do výuky. Ojediněle se vyskytly hodiny, které se vyznačovaly jednotvárností, stereotypem a malou aktivitou žáků. Ústní i písemný projev žáků byl v hodinách rozvíjen způsobem odpovídajícím jejich věku a schopnostem. Učitelky měly dominantní roli v organizaci výuky, vystupovaly jako hlavní zdroj informací, často také využívaly osobních zkušeností žáků. Individuální přístup učitelek k žákům byl pozorován jen v některých fázích hodiny. Pracovní tempo bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. Ve většině hodin byli žáci aktivní, míra soustředění a zájmu žáků byla nižší v hodinách, které postrádaly různorodější náplň a relaxaci.

Vhodná a účelně využívaná úvodní a průběžná motivace byla součástí většiny hodin, její výraznější uplatnění přispívalo k větší aktivitě a zapojení žáků do výuky, naopak nevýrazná motivace vedla v některých hodinách k pasivitě žáků a jejich menšímu zájmu o výuku. Nejčastěji byli žáci motivováni opakováním a procvičováním učiva v různých formách (soutěže, práce ve skupinách, řešení problémů, možnost uplatnění znalostí získaných mimo školu apod.).

Atmosféra v hodinách byla příznivá, úroveň komunikace mezi žáky a vyučujícími byla velmi dobrá, žáci respektovali dohodnutá pravidla, v rámci kterých měli prostor pro vlastní vyjádření a rozvoj komunikativních dovedností.

Žáci byli hodnoceni průběžně, převažovalo pozitivní slovní hodnocení, což kladně ovlivňovalo jejich motivaci k učení. K prověření znalostí probraného učiva využívají učitelky také písemné testy. V závěru navštívených hodin učitelky zhodnotily práci celé třídy i jednotlivých žáků. Vzájemné hodnocení žáků se objevovalo jen výjimečně.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných oblastech na prvním stupni jsou velmi dobré.

Český jazyk na druhém stupni

Výuka předmětu je plánována v souladu s cíli a zásadami základního vzdělávání. Příprava vyučujících na výuku byla v převážné míře velmi pečlivá. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata, využito bylo i mezipředmětových vztahů. Po stránce věcné a odborné byla výuka vedena vcelku správně.

Výuka českého jazyka byla většinou organizována v kmenových učebnách částečně přizpůsobených výuce předmětu, jejich estetická úroveň však byla rozdílná. Žáci měli k dispozici učebnice pro všechny složky předmětu, účelná a efektivní práce s nimi však byla sledována jen v některých hodinách. V několika hodinách naopak byly účelně použity vlastní doplňkové materiály, v jedné hodině také didaktická technika (poslech uměleckého přednesu).

V navštívených hodinách převažoval frontální způsob práce, žáci byli aktivizováni převážně řízeným rozhovorem. V některých hodinách se učitelky snažily zaujmout žáky zadáváním problémových úkolů, většinou s pozitivní odezvou a očekávaným výsledkem. Téměř ve všech hodinách byla zařazována individuální samostatná práce žáků, ne vždy však byla využita pro získání zpětné vazby o dosaženém výkonu. Sledovaná výuka literární výchovy měla převážně charakter předávání faktografických údajů, práce s literárním textem byla omezena na pouhé ověření čtenářské dovednosti. Samostatné vyhledávání informací či práce s jazykovědnými příručkami v navštívených hodinách nebyly pozorovány.

Ve všech navštívených hodinách byli žáci seznámeni s obsahem vyučovací hodiny, průběžná motivace byla odrazem volby a efektivního uplatnění didaktických metod a schopnosti vyučujících zaujmout žáky. Aktivita žáků byla vyšší v těch hodinách, kde učitelky dokázaly motivovat žáky jasně a srozumitelně formulovanými cíli výuky, popř. též předkládanými úkoly odpovídajícími jejich rozumovým schopnostem a získaným dovednostem.

Navštívené hodiny se vyznačovaly převážně klidnou pracovní atmosférou. Komunikace mezi učitelkami a žáky probíhala na základě dohodnutých pravidel, která byla většinou respektována a dodržována.

V průběhu výuky byli žáci hodnoceni převážně pozitivními slovními výroky, klasifikace prováděná v navštívených hodinách pouze ojediněle byla vcelku přiměřená výkonu žáků a byla alespoň částečně zdůvodněná. Také klasifikace namátkově kontrolovaných písemných prací žáků byla přiměřená výkonům žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce jsou dobré.

Anglický jazyk ve 3. – 9. ročníku a konverzace v anglickém jazyce v 9. ročníku

Výuka byla vedena v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávání. Výukové cíle byly stanoveny přiměřeně věku a schopnostem jednotlivých žáků i celkové úrovni jazykových skupin. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předchozí témata.

Všechny navštívené hodiny na druhém stupni byly vedeny v esteticky podnětném prostředí jazykových učeben, na prvním stupni byla výuka organizována v jazykových i v kmenových učebnách, ve většině z nich bylo vytvořeno motivující prostředí pro jazykovou výuku. V průběhu výuky byla účelně zařazována práce s jazykovými učebnicemi a pracovními sešity, často, a to zejména na prvním stupni, byl používán doplňující didaktický materiál. Didaktická technika byla ve sledovaných hodinách využita účelně a efektivně. Efektivní a účelné bylo rovněž využití výukového programu v jedné z navštívených hodin.

Sledovaná výuka se vyznačovala promyšlenou strukturou a organizací a převážně efektivně využitým vyučovacím časem. Zvolené metody a formy jazykové výuky umožňovaly dosažení stanovených výukových cílů. Obsahová pestrost, zařazování rozmanitých aktivizujících učebních činností a aktivní zapojení žáků do výuky bylo charakteristické pro většinu navštívených hodin. Celkově byla výuka na obou stupních orientována na poslech s porozuměním a na rozvíjení komunikativních dovedností žáků s důrazem na dovednosti ústně se vyjadřovat. Výuka byla vedena věcně i odborně správně. Psychohygienické zásady byly dodržovány. Vyučující střídali učební činnosti a podle potřeby zařazovali aktivity relaxačního charakteru. Tempo výuky bylo vždy přizpůsobeno možnostem žáků.

Ve všech navštívených hodinách byla vhodně využívána vstupní i průběžná motivace. Hodiny byly zahajovány motivačním vstupem, nejčastěji v podobě jazykových her, písniček nebo motivačního rozhovoru. V průběhu hodin na žáky motivačně působilo zejména zařazování aktivizujících metod a forem práce, navozování běžných komunikativních situací a u žáků nižších ročníků také časté používání pochvaly a povzbuzení.

Výuka probíhala v klidné pracovní atmosféře, mezi vyučujícími a žáky převažovaly pozitivní vztahy. Komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem byla bezproblémová, žáci měli možnost vyjádřit svůj názor, který byl vyučujícími i ostatními žáky respektován.

Vyučující hodnotili žáky vhodným způsobem, často je chválili a povzbuzovali, vždy dokázali ocenit jejich pokrok v učení. Někteří vyučující velmi dobře využívali také vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. V závěru většiny navštívených hodin bylo provedeno celkové zhodnocení práce celé třídy i jednotlivých žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce jsou vynikající.

Německý jazyk na druhém stupni

Výukové cíle předmětu byly stanoveny s ohledem na schopnosti a jazykovou úroveň žáků, ne vždy však byly zcela respektovány jejich vzdělávací potřeby. Nové učivo bylo probíráno v návaznosti na předcházející témata. Odborná stránka výuky byla v případě jedné vyučující negativně ovlivněna chybějící kvalifikací.

Většina navštívených hodin probíhala v odborných učebnách, které tvoří z hlediska vybavení podnětné prostředí pro jazykovou výuku, pouze menší část výuky byla organizována v kmenových učebnách. Při vyučování byly účelně používány učebnice, v některých hodinách také pracovní sešity a doplňkové materiály připravené vyučujícími. Didaktický materiál a didaktická technika byly v navštívených hodinách využívány s různou mírou účelnosti a efektivity.

Organizace a řízení navštívených hodin vedly většinou k dosažení stanovených výukových cílů. Sledovaná výuka byla vedena frontálním způsobem s důrazem na aktivní roli vyučujících. Pouze ojediněle byla využita práce ve skupinách nebo ve dvojicích; nácvik komunikace probíhal pouze v rovině učitel – žák. Samostatná práce žáků byla zařazována účelně a v převážné míře efektivně; v některých hodinách byla sledována individuální práce se žáky, která vedla k monotónnosti výuky, výraznému snižování jejího tempa a k nízké efektivitě. Celkově byla výuka spíše zaměřena na osvojování slovní zásoby a mluvnického učiva, rozvoji komunikativních dovedností žáků bylo věnováno méně pozornosti. Psychohygienické zásady byly ve sledované výuce celkem dodržovány.

Ve většině sledovaných hodin byla úvodní motivace zúžena na seznámení s obsahem hodiny či úvodní zopakování předchozího učiva; pouze několik vyučujících využilo úvodní motivační rozhovor, sborový přednes či fonetickou rozsvičku. Aktivita žáků a jejich zájem o probírané učivo byly větší v těch hodinách, kdy žáci mohli uplatnit již získané znalosti a vědomosti. K motivaci žáků přispívalo také pozitivní slovní hodnocení a vstřícný přístup některých vyučujících.

Navštívené hodiny se většinou vyznačovaly pracovní atmosférou. Komunikace mezi vyučujícím a žáky i mezi žáky navzájem probíhala na základě dohodnutých pravidel, která byla vzájemně respektována a dodržována.

V průběhu výuky bylo u většiny vyučujících sledováno ústní i písemné ověřování znalostí žáků. Klasifikace byla vcelku přiměřená výkonům žáků, ne vždy však byla zcela zdůvodněná. K sebehodnocení a vzájemnému hodnocení byli žáci vedeni jen ojediněle.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce jsou dobré.

Společenskovední předměty (dějepis, občanská výchova a rodinná výchova)

Výukové cíle jednotlivých hodin byly stanoveny v souladu s požadavky osnov. Bezprostřední příprava na výuku se ve všech sledovaných předmětech odvíjela od ročních časově tematických plánů pro jednotlivé předměty a ročníky.

Vhodnost vybavení, uspořádání i podnětnost učeben vzhledem k cílům výuky a činnostem žáků byly na běžné úrovni. V některých učebnách byly vhodně prezentovány výsledky práce žáků v oblasti poznávání regionální historie. Pozitivní vliv na průběh výuky mělo účelné využití pomůcek (modely husitských zbraní), učebnic a namnožených textů pro skupinovou nebo samostatnou práci žáků. V některých hodinách dějepisu a rodinné výchovy využily učitelky magnetofon či výukový program prezentovaný žákům dataprojektorem.

Řízení hodin bylo v rozhodující míře funkční, v ojedinělých případech se projevil problém s využitím vyučovacího času. Organizace hodin s převahou frontální výuky byla většinou účelná, odpovídala vymezeným cílům i obsahu učiva. Volba aplikovaných metod odpovídala vyváženosti role učitele jako organizátora výuky a jako zdroje informací. V rodinné výchově

pracovali žáci ve skupinách. Vhodně využity byly žákovské referáty, které propojovaly aktuální společenské dění s vyučovacími hodinami. Tempo výuky odpovídalo potřebám žáků.

Součástí výuky jsou také exkurze a návštěvy historických objektů. V době inspekce se uskutečnila návštěva žáků devátých tříd v Památníku Tereziín.

Velmi dobrá aktivita a zájem žáků o výuku vyplynuly z průběžně zařazované motivace využívající zkušeností žáků. V průběhu hodin rodinné výchovy byla motivačně využita také akce „adopce na dálku“, na jejíž realizaci se žáci podílejí. Na motivaci žáků mělo kladný vliv i pozitivní hodnocení.

K vytváření příznivého klimatu ve třídách přispívala možnost vyjadřování vlastního názoru žáků. Byl rovněž vytvářen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků, který však nebyl vždy efektivně využit. Stanovená pravidla komunikace mezi učiteli a žáky byla vždy akceptována.

Ve slovním hodnocení žáků učiteli převažoval důraz na pozitiva. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků se vyskytovalo jen občas. V závěru jednotlivých hodin nechybělo celkové shrnutí učiva a konkrétní zhodnocení třídy a jednotlivců.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledované skupině společenskovedních předmětů jsou velmi dobré.

Matematika, informatika a výpočetní technika na druhém stupni

Výuka je plánována v souladu s cíli základního vzdělávání. V plánování a přípravě jednotlivých vyučovacích hodin je učiteli preferována naučná složka vzdělávání, méně pozornosti je věnováno metodám a formám vyučování i individuálním potřebám některých žáků. Výukové cíle byly přiměřené věku žáků.

Výuka matematiky probíhala převážně v kmenových učebnách. Při využití výukového programu byla podle záměru učitele využita buď odborná učebna vybavená odpovídající didaktickou technikou pro prezentaci učiva (počítač, dataprojektor) či počítačová učebna pro činnost žáků. Předmět informatika a výpočetní technika byl vyučován v počítačových učebnách. V hodinách matematiky byly využívány výhradně učebnice, ojedinele byly žákům připraveny příklady k procvičování. Pro předmět informatika a výpočetní technika škola učebnice nepoužívá.

Výuka matematiky byla vedena frontálním způsobem. Sled zařazovaných učebních činností měl logickou návaznost, ale jejich realizace nepřispívala k uvědomělé zodpovědnosti žáků za výsledky vlastní práce. V organizaci hodin převažovala dominantní role učitele; činnost žáků byla po celou vyučovací dobu důsledně řízena. Uplatňované způsoby řízení však nemotivovaly žáky k aktivnímu osvojování početních principů, neumožňovaly žákům pracovat vlastním tempem a souběhem kontrolního řešení příkladů na tabuli vylučovaly vytváření zpětné vazby jak pro učitele, tak pro žáky samotné.

V předmětu informatika a výpočetní technika odpovídala organizace hodin praktickému charakteru vyučování. Výuka je založena výhradně na praktické činnosti žáků, ke které jsou po zvládnutí postupu získávání informací připojovány teoretické poznatky vyhledávané žáky samostatně prostřednictvím internetu. Pořizování poznámek a forma zápisu jsou individuální záležitosti každého žáka. S tímto pojetím výuky však kontrastoval faktografický obsah písemné prověrky zaměřené na vědomosti žáků. V průběhu některých hodin bylo patrné, že výše uvedené podmínky výuky nejsou vždy vhodné zejména pro žáky, kteří nevlastní počítač.

Zájem žáků projevovaný v jednotlivých předmětech byl rozdílný. Zatímco v předmětu informatika a výpočetní technika byl zájem žáků většinou garantován přitažlivostí vlastní práce s výpočetní technikou, výuka matematiky vyžadovala systematické motivační působení.

Způsoby vedení těchto hodin však byly motivačně málo účinné, podmínky pro tvořivou a iniciativní činnost žáků byly vytvářeny velmi omezeně.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla převážně jednostrannou záležitostí učitele. Bylo patrné, že žáci nejsou vedeni k vyjadřování názoru, argumentaci či diskusi. Dotazy žáků k nejasným organizačním pokynům či k problematice učiva se vyskytovaly jen ojediněle.

Hodnocení žáků je v kompetenci vyučujících, k sebehodnocení nejsou žáci vedeni. Žáci jsou průběžně klasifikováni na základě písemného či individuálního zkoušení, v hodinách informatiky a výpočetní techniky jsou rovněž hodnocena samostatně zpracovaná tematická zadání. Méně často je učiteli využíváno slovní hodnocení v průběhu hodin. Učitelé nevyužívali hodnocení práce žáků v závěru vyučovacích hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika a informatika a výpočetní technika jsou dobré.

Přírodovědné předměty na druhém stupni (fyzika, chemie, zeměpis, přírodopis)

Plánování výuky je zaměřeno především na teoretické seznamování žáků s předepsanými tematickými celky; praktická cvičení žáků jsou v průběhu školního roku do výuky zařazována podle materiálních podmínek školy. Některé tematické celky jsou v ročních tematických plánech doplněny exkurzemi. Ve všech přírodovědných předmětech měla sledovaná výuka návaznost na probrané učivo a výukové cíle jednotlivých hodin odpovídaly věku i schopnostem žáků.

Všechny přírodovědné předměty byly vyučovány v odborných učebnách. Jedna z vyučovacích hodin (zeměpis) proběhla s využitím výukového programu v počítačové učebně. V průběhu výuky byly většinou účelně uplatněny názorné či praktické pomůcky i didaktická technika. Pro práci žáků byly využívány výhradně učebnice, v hodinách zeměpisu také atlasy.

Společnými znaky vyučovacích hodin byly jejich tradiční členění (úvodní opakování, výklad, případně závěrečné shrnutí učiva), frontální způsob výuky a dominantní role učitele. Výkladové části hodin byly vždy srozumitelné a názorné, přiměřené schopnostem žáků. Učivo bylo žákům předkládáno v ucelené podobě, která zpravidla nevyžadovala vyvozování či vyhledávání příčinných souvislostí. Celkově rozdílná efektivita výuky byla ovlivněna především výběrem metod a forem práce, které různou měrou přispívaly k tvořivé činnosti žáků a k jejich aktivizaci.

Motivace žáků k aktivnímu osvojování učiva byla v některých hodinách nahrazována snahou vyučujících o předání úplných a ucelených informací. Využívané způsoby motivace byly většinou jen krátkodobě účinné a málo efektivní.

Ve většině sledovaných hodin poskytovali vyučující žákům prostor pro dotazy i vyslovení vlastního názoru, ale k jeho využívání nejsou žáci vedeni. Komunikace mezi učiteli a žáky byla většinou omezena na otázky učitele a odpovědi žáků.

Pro hodnocení žáků je využíváno ústní a písemné zkoušení, někteří vyučující hodnotí i aktivitu žáků v průběhu hodiny. V hospitovaných hodinách byli žáci hodnoceni na základě ústního zkoušení, klasifikace výkonu žáka však neobsahovala slovní hodnocení jako zpětnou vazbu pro jeho další práci. Slovní hodnocení činnosti žáků v hodinách uplatňovali jen někteří učitelé. K sebehodnocení žáci vedeni nebyli.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech jsou dobré.

Hudební výchova a výtvarná výchova na druhém stupni

Plánování a příprava výuky byly v obou předmětech na velmi dobré úrovni. Konkretizace výukových cílů byla ve sledovaném vyučování zřejmá. Vedle praktických činností zařazovaly

učitelky vhodným způsobem poznatky z teorie a dějin umění. Významnou inspirací při tvorbě plánů je historicky i umělecky cenné okolí školy i řada soutěží, kterých se škola zúčastňuje v obou výchovných předmětech.

Vyučování probíhalo v odborných učebnách hudební výchovy a výtvarné výchovy. Obě učebny jsou ke svému účelu velmi dobře vybaveny učebními pomůckami i uspořádáním pracovních míst žáků v prostoru učebny. Také výzdoba učeben byla podnětná pro výuku těchto předmětů, zejména v učebně výtvarné výchovy měli žáci na výzdobě výrazný podíl. V hudební výchově vždy využívala vyučující k doprovodu zpěvu klavír.

V navštívených hodinách byly vhodně využívány různé formy a metody výuky. V hudební výchově byl kladen důraz na spontánní aktivitu žáků v oblasti výběru písní. Žáci s podporou klavírního doprovodu učitelky zpívali převážně s chutí. Ve výtvarné výchově učitelka nenásilně rozvíjela výtvarné myšlení žáků, kladla důraz na vyjádření pocitů, vlastních názorů a pohledu na svět, a tak zdokonalovala jejich dovednost výtvarné komunikace.

Ve výtvarném projevu byli žáci výrazně motivováni volbou námětu, formou jeho zpracování, možností individuálního výběru techniky, citovým prožitkem při realizaci i využitím jejich výtvorů k výzdobě školy a zapojením do městských či krajských soutěží.

Přístup žáků k výuce zejména výtvarné výchovy byl dán hlavně příjemnou nenucenou atmosférou, učitelky vytvářely vhodné klima pro oboustranně účinnou komunikaci. Nechyběla propojenost naukového učiva s praxí. Žáci byli seznamováni s využitelností požadovaných znalostí z učiva hudební i výtvarné teorie. Sledováním dílčích kroků a pochvalou podněcovaly učitelky odvalu žáků projevit se výtvarně či pěvecky.

V průběhu navštívených hodin žáci respektovali dohodnutá pravidla chování.

Při výuce bylo uplatňováno průběžné hodnocení žáků oběma učitelkami, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků byly využívány jen sporadicky.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově a ve výtvarné výchově jsou velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ke zjišťování výsledků vzdělávání jsou využívány zejména prověrky a testy zadávané žákům v jednotlivých předmětech. V předmětech český jazyk, matematika, anglický jazyk a německý jazyk jsou od školního roku 2002/2003 pravidelně využívány standardizované testy. Sledovány jsou i výsledky žáků v soutěžích a olympiádách či úspěšnost žáků při přijímacím řízení na střední školy. Pravidelně je prováděna čtvrtletní analýza výsledků klasifikace. Souhrnné výsledky vzdělávání jsou prezentovány ve výroční zprávě.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na prvním stupni jsou velmi dobré, na druhém stupni dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Přijímací zkoušky na střední školy

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zpracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice

Součástí inspekční činnosti byla tematicky zaměřená inspekce „Vzdělávání cizinců v základních a středních školách v České republice“. Zjištění z této tematicky zaměřené inspekce budou souhrnně zveřejněna ve Výroční zprávě ČŠI o školním roce 2004/2005.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 32 375/2004-21 ze dne 20. 12. 2004;
2. Zřizovací listina vydaná Městem Karlovy Vary dne 22. 11. 2001;
3. Statut informačního centra SIPVZ č. IC/147 ze dne 19. 4. 2004;
4. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2004/2005;
5. Třídní knihy 5. a 9. tříd pro školní rok 2003/2004;
6. Třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. a 2. stupně ve školním roce 2004/2005;
7. Učební plán školy pro školní rok 2004/2005;
8. Rozvrh hodin tříd pro školní rok 2004/2005;
9. Plán práce školy pro školní rok 2004/2005;
10. Koncepce školy na období 2004 – 2009;
11. Plán kontrol a hospitací ve školním roce 2004/2005;
12. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti vedení školy ve školním roce 2004/2005;
13. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2004/2005;
14. Organizační řád školy pro školní rok 2004/2005;
15. Řád školy pro školní rok 2004/2005;
16. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005;
17. Záписy z jednání metodických složek ve školním roce 2004/2005;
18. Minimální preventivní program pro školní rok 2004/2005;
19. Dokumentace výchovné poradkyně;
20. Doklady o vzdělání pedagogických pracovníků školy;
21. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2003/2004;
22. Vybrané písemnosti žáků ve školním roce 2004/2005;
23. Přehled vzdělávací práce ve školní družině ve školním roce 2004/2005;
24. Zápisové lístky žáků zapsaných do školní družiny ve školním roce 2004/2005.

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré, většina vyučujících má požadovanou odbornou kvalifikaci. Z hlediska zaměření školy na rozšířenou výuku cizích jazyků a informatiky a výpočetní techniky je personálně velmi dobře zajištěna výuka anglického jazyka, potřebné personální zázemí je vytvořeno také pro výuku informatiky a výpočetní techniky; dostatek kvalifikovaných vyučujících škola nemá pro výuku německého jazyka. Organizační struktura školy i způsob vedení pracovníků jsou funkční, pro práci učitelů je ve škole vytvořeno příznivé pracovní klima. Pozornost je věnována průběžnému vzdělávání

pedagogických pracovníků, především v oblasti jazykového vzdělávání a počítačové gramotnosti.

I přes ne příliš uspokojivý technický stav budovy umožňuje vytvořené prostorové i materiální zázemí realizaci zvoleného vzdělávacího programu v plném rozsahu. Velmi dobré prostorové podmínky jsou vytvořeny pro výuku cizích jazyků a předmětu informatika a výpočetní technika. Škola je kvalitně vybavena výpočetní a audiovizuální technikou, která byla v průběhu sledované výuky většinou účelně a efektivně využívána. Výpočetní technika je pravidelně využívána i v době mimo vyučování.

Sledovaná výuka byla vedena převážně frontálním způsobem s důrazem na dominantní postavení vyučujících. Často a většinou efektivně byla zařazována samostatná práce, naopak metody a formy podporující vzájemnou spolupráci a rozvoj komunikativních dovedností žáků byly využívány v menší míře. Činnosti podporující tvořivost a aktivní učení byly zařazovány více na prvním stupni a při výuce anglického jazyka, na druhém stupni bylo jejich využití méně časté. Žáci byli motivováni i hodnoceni převážně pozitivním způsobem, k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení byli vedeni spíše ojedinele. Většina sledovaných hodin se vyznačovala příznivou pracovní atmosférou a korektními vztahy mezi učiteli a žáky.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Dana Egerová
Členka týmu	Mgr. Milena Jíšová
Členka týmu	Mgr. Alena Rájová
Členka týmu	Ing. Jaroslava Štěpánková
Člen týmu	PaedDr. Antonín Veselý

V Chebu dne 11. dubna 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Palackého 8, p. p. 47, 350 99 Cheb. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 18. dubna 2005

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jiří Burian

.....

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	3. května 2005	e1-1018/05-5180

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.